

3. *Navedite vzrok za izjavo* (zakaj oziroma na podlagi kakšnih prepričanj in stališč – bodisi splošnih ali osebnih, je izjavitelj uporabil izjavo).
4. *Prikažite nasprotje* (kaj bi se zgodilo, če bi veljalo nasprotno od tega, kar je rekel izjavitelj).
5. *Prikažite primerjavo* (izberite poljubno primero iz zgodovine, književnosti, biologije, geografije ipd., s katero boste prikazali podobno poanto, kot jo vsebuje izrečena izjava).
6. *Navedite primer smotrnosti anekdote* (zakaj je npr. koristna, smešna, poučna ipd.).
7. *Podprite izjavo/dejanje s pričevanji drugih* (kdo je še izjavil ali storil kaj podobnega).
8. *Kratek zaključek*.

Primer:

Izokrat³ je rekel, da je koren izobraževanja trpek, toda sadeži so sladki.

(*hvala*) Izokrata upravičeno hvalimo zaradi njegove veščine. Kajti njeno ime je povzdignil med najbolj slavne; z njeno praktično uporabo je pokazal, kako velika je, in raje razglašala njeno veličino, kakor da bi ona povelicevala njega. Predolgo bi trajalo, če bi naštevali vse, kar je dobrega storil za človeka, bodisi da je oblikoval zakone kraljem ali je svetoval posameznikom, toda omenimo lahko njegove modre nauke o vzgoji.

(*parafraza*) Pravi, da prične tisti, ki si želi izobrazbe, z napori, toda napori mu na koncu prinesejo zadovoljstvo. To modrost bomo občudovali v sledečem prikazu.

(*vzrok*) Tisti, ki si želijo izobrazbe, se povezujejo z voditelji izobraževanja, ki vzbujajo strah, kadar se jim približamo, in jih je neumno zapustiti. Strah vedno navdaja dečke, ko so v šoli in tudi ko nameravajo tja. Učitelje nasledijo pajdagogi⁴, ki so videti strašni in so še grozljivejši, kadar kaznujejo. Strah je navzoč še preden se dečki česa lotijo in tudi kaznovanju sledi strah. Kajti napake dečkov preganjajo, njihove uspehe pa imajo za lastne. Očetje so še bolj neprijetni od pajdagogov, saj zapovedujejo, po katerih poteh je treba hoditi, ukazujejo, da morajo iti naravnost v šolo, in sumijo, da dečki zahajajo na trg. Če je potrebno ka-

3 Eden najvplivnejših atenskih govornikov in govorniških učiteljev (436 – 338 pr. n. št.), ki je pomembno zaznamoval tudi razvoj retorične teorije.

4 Sužnji, ki so spremljali dečke v šolo in domov ter so nadzorovali njihove dejavnosti.